

Ohvriallika'd on 1) Ahja vallas Kärša kl Sulbi veski juures Mõrsjaläte; 2) Mäksa (Poka) vallamaja lähedal Põrguvalu-läte; 3) Haaslava valla Lilu tl maal arstimisallikas.

Mõisad. Ahja (saksa k. Aya) mõisa, kirikust 10 km lõuna pool, oli piiskopivalitsuse ajal Tähkvere mõisa järele kuuluv küla-kond. Stefan Bathory valitsuse ajal tehti ta kuninglikuks majandus-mõisaks. Gustav Adolf kinkis mõisa Oxenstierna'le. Langes reduktsiooni alla ja läks riigile tagasi; 1725. a. aga jälle eraomandusena v. Koskull'ide käes. Hiljemini näib, nagu oleks ta uuesti riigi kätte läinud, sest 1743. a. kinkis keisrinna Eliisabet mõisa Quillemotte de Villebois'le. Hiljemini oli mitmete, nagu v. Liphardt'ite, v. Knorring'ite ja v. Löwis'ide käes, kuni 1821. a. v. Brasch'id ta lõplikult



E. Witoff'i foto.

157. joon. Kalevipoja säng Läänistes, Kiltu tl maal.

omandasid; nende kätte jääb mõisa kuni võõrandamiseni. Plaanistatud ühes juurdekuuluvate Vanamõisa, Mustamõisa ja Kosuva karjamõisaga 1921. a. — Härrastemaja uus ja nägus kahekordne kiviehitus.

Kurista (saksa k. Kurrista) mõisa, kirikust 4 km lõunaedela pool, oli varemini Ahja mõisa järele kuuluv karjamõisa. Eraldamisel jäi ta Quillemotte de Villebois'de soo kätte. 1829. a. müüsid v. Villebois'd Kurista juurde kuuluva vesiveski ja Leeviküla v. Richter'ile. Mõisa jäi v. Villebois'dele, kuni 1902. aastal mõisa omandas Paul, kellelt ta võõrandati. Peale võõrandamist renditud endisele omanikule, kuna juurdekuuluvad Saaremõisa, Issaku ja Kõo (Vastsemõisa) karjamõisa on plaanistamatult väikeste maatükkidena tööliste käes rendil. — Härrastemaja kahekordne kiviehitus.

Sarakuste (saksa k. Sarrakus) mõisa asub Emajõe kaldal, kirikust 15 km põhjaloode pool. Endine Ahja mõisa järele kuuluv